

ที่ กต ๑๒๐๔/๓๓๖

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ผลการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐอเมริกา สมัยพิเศษ ณ กรุงวอชิงตัน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๑๙๙๗ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แถลงการณ์วิสัยทัศน์ร่วม (Joint Vision Statement) ของการประชุมสุดยอด
อาเซียน-สหรัฐอเมริกา สมัยพิเศษ และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒. ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐอเมริกา สมัยพิเศษ

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕
ให้ความเห็นชอบต่อร่างแถลงการณ์วิสัยทัศน์ร่วมของการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐอเมริกา สมัยพิเศษ
ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอผลการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐอเมริกา สมัยพิเศษ
ณ กรุงวอชิงตัน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) และมาตรา ๔ (๑๓) และสอดคล้อง
กับยุทธศาสตร์ชาติด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐอเมริกา สมัยพิเศษ ระหว่างวันที่
๑๒ - ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ กรุงวอชิงตัน ซึ่งสหรัฐฯ เป็นเจ้าภาพจัดขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองวาระครบรอบ
๔๕ ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-สหรัฐฯ และหารือเกี่ยวกับทิศทางการขับเคลื่อนความสัมพันธ์ในอนาคต

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐอเมริกา สมัยพิเศษ มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ
กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าวและมอบหมาย
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ผลลัพธ์ของการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐอเมริกา สมัยพิเศษ มีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
ส่วนราชการต่าง ๆ ที่ต้องนำไปปฏิบัติและติดตามเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในโอกาสแรกต่อไป

/ ๔. สาระสำคัญ ...

๔. สาระสำคัญ

๔.๑ ภาพรวม

นายกรัฐมนตรี ผู้นำ/ผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียน และเลขาธิการอาเซียน ได้เข้าร่วมกำหนดการพบหารือกับฝ่ายสหรัฐฯ ได้แก่ (๑) ประธานาธิบดีสหรัฐฯ (๒) รองประธานาธิบดีสหรัฐฯ (๓) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาสหรัฐฯ (๔) รัฐมนตรีและผู้แทนระดับสูงของหน่วยงานด้านเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของสหรัฐฯ และ (๕) ผู้บริหารระดับสูงจากบริษัทชั้นนำของสหรัฐฯ อาทิ Boeing Chevron และ Google โดยได้หารือเกี่ยวกับแนวทางในการขับเคลื่อนความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและเป็นผลประโยชน์ร่วมกันในอนาคต เพื่อมุ่งสู่การเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์แบบรอบด้าน (Comprehensive Strategic Partnership) ซึ่งมีการหารือที่ครอบคลุมหลายมิติ และเป็นประโยชน์ต่อภูมิภาคและทุกภาคส่วนของไทย

๔.๒ ประเด็นสำคัญที่มีการหารือในการประชุม

๔.๒.๑ ความสัมพันธ์อาเซียน-สหรัฐฯ

๔.๒.๑.๑ ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ และการแข่งขันของมหาอำนาจที่มีความรุนแรงยิ่งขึ้นในปัจจุบัน อาเซียนเน้นย้ำถึงความสำคัญของบทบาทที่สร้างสรรค์ของสหรัฐฯ ในภูมิภาค ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ความเจริญรุ่งเรือง และความสามารถของภูมิภาคในการรับมือกับความท้าทายใหม่ ๆ โดยไทยเสนอให้สหรัฐฯ ทำงานร่วมกับอาเซียนและผู้เล่นสำคัญอื่น ๆ ในภูมิภาค ผ่านการส่งเสริมความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมบนพื้นฐานของหลักการภายใต้มุมมองอาเซียนต่ออินโด-แปซิฟิก (ASEAN Outlook on the Indo-Pacific: AOIP) เพื่อสร้างบรรยากาศของความร่วมมือและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเอื้อให้ทุกประเทศสามารถฟื้นตัวจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และก้าวสู่ยุคความปกติถัดไป (Next Normal) ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

๔.๒.๑.๒ สหรัฐฯ ยืนยันถึงความสำคัญของอาเซียนและย้ำถึงความมุ่งมั่นของสหรัฐฯ ในการส่งเสริมความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN centrality) ในฐานะหัวใจของการดำเนินยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก (Indo-Pacific Strategy) ของสหรัฐฯ ซึ่งมีเป้าหมายในการเสริมสร้างภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกที่เสรี เปิดกว้าง มีเสถียรภาพ มั่งคั่ง เข้มแข็ง และปลอดภัย โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของกฎกติกาและค่านิยมร่วมกัน อาทิ ธรรมาภิบาล ประชาธิปไตย และสิทธิมนุษยชน

๔.๒.๒ การฟื้นฟูเศรษฐกิจ

๔.๒.๒.๑ อาเซียนเน้นย้ำความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล การพัฒนาทุนมนุษย์ และการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน ทั้งนี้ ไทยได้ผลักดันความร่วมมือด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และการพัฒนาศักยภาพกำลังคนดิจิทัลในอาเซียน โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย และธุรกิจดิจิทัลสตาร์ทอัพ ตลอดจนเน้นย้ำศักยภาพของไทยและอาเซียนในการเป็นส่วนสำคัญของห่วงโซ่อุปทานของสหรัฐฯ โดยเฉพาะในสาขายานยนต์ไฟฟ้า อุตสาหกรรมการแพทย์

และเวชภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เคมีคอนดักเตอร์ และกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยทั้งภาครัฐและภาคเอกชนของสหรัฐฯ แสดงความพร้อมที่จะสนับสนุนอาเซียนในการเสริมสร้างความร่วมมือข้างต้นให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม

๔.๒.๒.๒ สหรัฐฯ ไม่ได้กล่าวถึงข้อริเริ่ม Indo-Pacific Economic Framework (IPEF) โดยตรง แต่ระบุถึงวิสัยทัศน์ที่จะสร้างระบบเศรษฐกิจโลกที่ตั้งอยู่บนมาตรฐานสูง โดยในขั้นนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ บรูไนฯ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม และไทย ได้ร่วมสนับสนุนข้อริเริ่ม IPEF แล้ว

๔.๒.๓ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔.๒.๓.๑ การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นประเด็นที่ทั้งอาเซียนและสหรัฐฯ ให้ความสำคัญ โดยเฉพาะการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาดและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยสหรัฐฯ แสดงความพร้อมที่จะสนับสนุนแหล่งเงินและความช่วยเหลือทางเทคนิคให้แก่อาเซียนสำหรับการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาด และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืน ตลอดจนการกระชับความเป็นหุ้นส่วนในด้านการคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน การอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ และการแบ่งปันข้อมูลดาวเทียมเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับวิกฤตสภาพภูมิอากาศในอนาคต

๔.๒.๓.๒ ไทยเน้นย้ำความสำคัญของการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจกับการรักษาสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความร่วมมือเพื่อผลักดันแนวคิดใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างสมดุล อาทิ โมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy Model) ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานของการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเอเปคของไทยในปี ๒๕๖๕ โดยไทยพร้อมจะร่วมมือกับสหรัฐฯ ในฐานะเจ้าภาพจัดการประชุมเอเปคในปี ๒๕๖๖ เพื่อขับเคลื่อนวาระนี้อย่างต่อเนื่อง

๔.๒.๔ ความร่วมมือทางทะเล

อาเซียนและสหรัฐฯ เห็นพ้องกันถึงความสำคัญของการรักษาเสรีภาพในการเดินเรือและการรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยสหรัฐฯ ประกาศข้อริเริ่มใหม่จำนวน ๖๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อขยายความร่วมมือทางทะเลกับอาเซียน โดยเน้นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยยามฝั่งของสหรัฐฯ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของอาเซียนในด้านการบังคับใช้กฎหมายทางทะเล ความร่วมมือด้านความตระหนักรู้สถานการณ์ทางทะเล และความร่วมมือในการต่อต้านการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated (IUU) Fishing)

๔.๒.๕ ประเด็นภูมิภาคและระหว่างประเทศ

๔.๒.๕.๑ ทะเลจีนใต้ ทั้งสองฝ่ายย้ำถึงความสำคัญของการรักษาสันติภาพ เสถียรภาพ ความปลอดภัย และเสรีภาพในการเดินเรือและบินผ่าน โดยสหรัฐฯ สนับสนุนท่าทีของอาเซียนต่อการเจรจาประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct: COC) ที่มีประสิทธิภาพ มีเนื้อหาที่ครอบคลุม และสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งเคารพสิทธิของประเทศที่สาม

๔.๒.๕.๒ ความสัมพันธ์สหรัฐฯ-จีน สหรัฐฯ ย้ำว่า การแข่งขันระหว่างสหรัฐฯ กับจีนเป็นความจริงของสถานการณ์โลกในปัจจุบัน แต่จะต้องเป็นการแข่งขันที่มีความรับผิดชอบ รวมทั้งมีมาตรการรองรับเพื่อควบคุมวิกฤตและลดความเสี่ยงจากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

๔.๒.๕.๓ สถานการณ์ในเมียนมา สหรัฐฯ สนับสนุนการดำเนินการตามฉันทมติ ๕ ข้อ (5-Point Consensus) ของผู้นำอาเซียน การมีปฏิสัมพันธ์และการหารือระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงกลุ่มที่อยู่ตรงข้ามกับรัฐบาล เพื่อนำเมียนมากลับสู่สันติภาพและความมั่นคง โดยสหรัฐฯ และพันธมิตรจะยังคงมาตรการคว่ำบาตรต่อเมียนมาต่อไป

๔.๒.๕.๔ สถานการณ์ในยูเครน สหรัฐฯ กล่าวประณามการรุกรานยูเครนของรัสเซียอย่างรุนแรงและชัดเจน โดยเห็นว่า เป็นการก่อสงครามที่โหดร้าย ปราศจากการยั่วยุ และละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางพลังงานและห่วงโซ่อุปทานอาหารของโลก และเรียกร้องให้อาเซียนถอยห่างจากการมีปฏิสัมพันธ์กับรัสเซีย ขณะที่อาเซียนแสดงความห่วงกังวลต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ดังกล่าว ซึ่งในเรื่องนี้ ไทยได้ย้ำถึงความจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องหันมาให้ความสำคัญกับข้อพิจารณาด้านมนุษยธรรมเพื่อเยียวยาผู้ที่เดือดร้อนจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งวิกฤตพลังงาน ความยากจน และการขาดแคลนสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น แทนการมุ่งเน้นเรื่องความขัดแย้ง

๔.๓. ผลลัพธ์ของการประชุม

๔.๓.๑ ผู้นำอาเซียนและสหรัฐฯ ร่วมรับรองแถลงการณ์วิสัยทัศน์ร่วม (Joint Vision Statement) เพื่อแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการขับเคลื่อนความสัมพันธ์และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อมุ่งสู่ความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์แบบรอบด้านในอนาคต ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ทั้งนี้ แถลงการณ์วิสัยทัศน์ร่วมฯ ฉบับสมบูรณ์ที่ส่งมาพร้อมนี้ ได้มีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ รวมทั้งเนื้อหาในภาพรวมยังสอดคล้องและสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ โดยเฉพาะด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ และการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก

๔.๓.๒ สหรัฐฯ ประกาศข้อริเริ่มใหม่จำนวน ๑๕๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อขยายความร่วมมือกับอาเซียนในด้าน (๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การพัฒนาที่ยั่งยืน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (๒) การศึกษา (๓) ความร่วมมือทางทะเล และ (๔) ความมั่นคงด้านสาธารณสุข โดยมีข้อริเริ่มด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ อาทิ "Trade Winds Business Forum" ซึ่งสหรัฐฯ จะนำคณะนักธุรกิจขนาดใหญ่ที่สุดเท่าที่เคยมีมา เดินทางเยือนภูมิภาคอาเซียนในปี ๒๕๖๖ โดยใช้ไทยเป็นฐานในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการจัดตั้ง "U.S.-ASEAN Institute for Rising Leaders" ที่ Johns Hopkins School of Advanced International Studies (SAIS) โดยการสนับสนุนจากภาคเอกชนสหรัฐฯ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะทักษะด้านวิชาการ ความเป็นผู้นำ และการกำหนดนโยบาย

๔.๓.๓ สหรัฐฯ ประกาศการเสนอชื่อนาย Johannes Abebe Abraham ซึ่งเป็นที่ปรึกษาใกล้ชิดของประธานาธิบดีสหรัฐฯ ให้เป็นเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำอาเซียน ซึ่งสหรัฐฯ ไม่ได้แต่งตั้งบุคคลเพื่อรับตำแหน่งดังกล่าวมาเป็นระยะเวลาหลายปีแล้ว

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

-

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑๐.๑ รับทราบผลการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐฯ สมัยพิเศษ

๑๐.๒ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการประชุมสุดยอดฯ สมัยพิเศษ ไปปฏิบัติ

และติดตามความคืบหน้าต่อไป โดยกระทรวงการต่างประเทศได้จัดทำตารางติดตามผลการประชุม พร้อมทั้งรายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองเศรษฐกิจ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๖๓ (นายธรณ์ แทนรัตน์วิจิตร ๐๖ ๓๔๔๖ ๓๒๒๖)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๓๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ thorne.t@mfa.go.th